

Geresnės mokinių motyvacijos link: Situacijų mokykloje klausimyno (SISQ) lietuviškos versijos psichometrinės charakteristikos

I.Gabrialavičiūtė¹, R.Garckija¹, S.Raižienė²

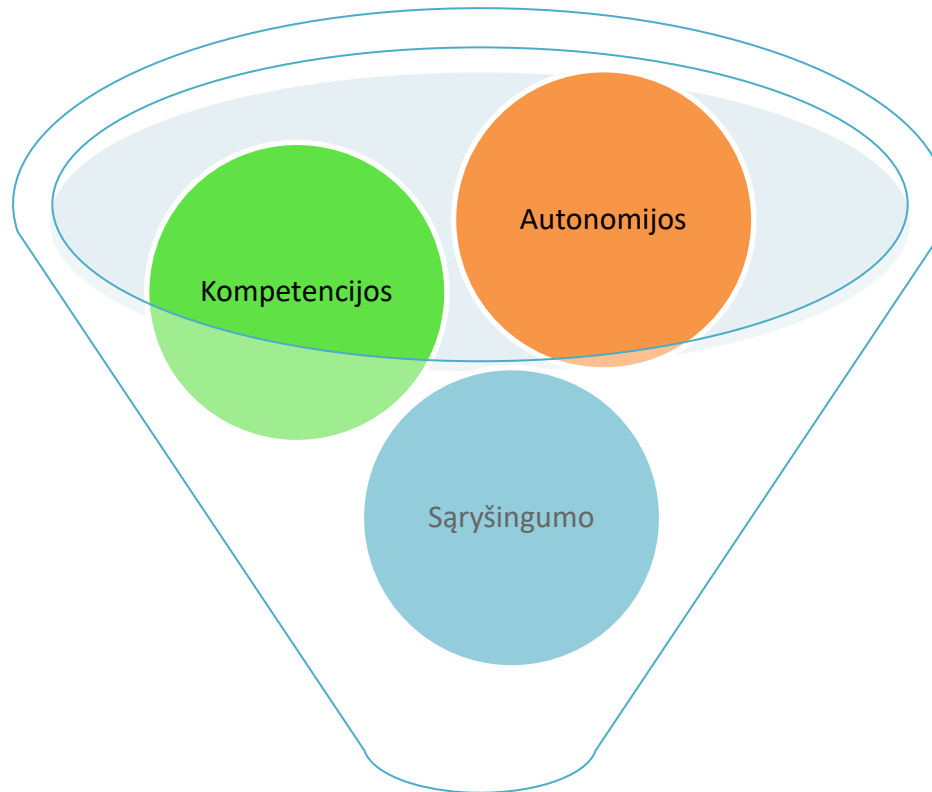
Mykolo Romerio Universitetas¹ Vilniaus Universitetas²

- Autoriai:
 - N. Aelterman ir kolegos iš Ghento universiteto (2019)
- Skirtas:
 - vertinti ir reflektuoti savo kuriamą santykį su mokiniais
 - gauti įžvalgų būti labiau mokinius motyvuojančiais ir įkvepiančiais
- Versijos mokytojams ir mokiniams

SISQ teorinis pagrindas

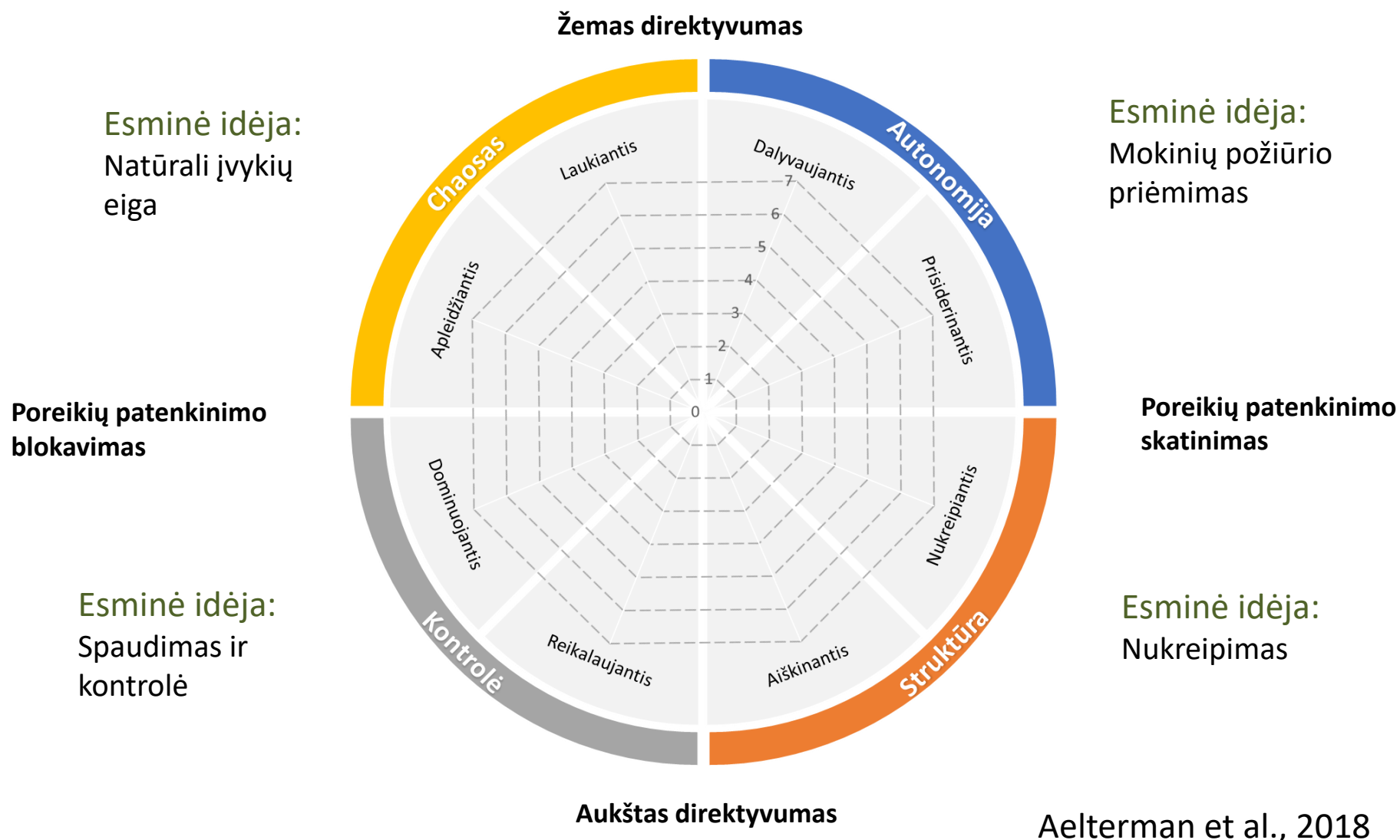
- Savi-determinacijos teorija (SDT, Ryan ir Deci, 2000)
- Žmogus yra:
 - Aktyvus
 - Energingas
 - Turi įgimtą tendenciją AUGTI, TOBULĖTI, GYVENTI DARNOJE SU SAVIMI IR KITAIS
- Aplinka gali tiek *skatinti*, tiek *slopinti* įgimtą augimo tendenciją
- Vienas iš vaikų ir paauglių raidos kontekstų yra *mokykla*

Psichologinis mechanizmas

MOTYVACIJA ir GEROVĖ

Žiedinis modelis

Nustatyti SISQ lietuviškų versijų psichometrinės charakteristikas:

- Patikimumą
- Struktūrą
 - Taikant multidimensinį skaliavimą (MDS)
 - Taikant patvirtinančią faktorinę analizę (CFA)
- Validumą:
 - Subskalių tarpusavio koreliacijas
 - Koreliacijas su kitais alternatyviais klausimynais
 - Koreliacijas su funkcionavimo rodikliais
 - Palyginti mokytojų ir mokinių įverčius

Tyrimo dalyviai

Mokiniai 715

364
(50,9%)

287
(40,1%)

Amžius 12 – 14 ($M_{\text{amžius}} = 13,42$)

Matematikos mokytojai 53
26 moko tyrime
dalyvavusius mokinius

49
(92,5%)

4
(7,5%)

Amžius 23 – 70 ($M_{\text{amžius}} = 50,29$)

Darbo stažas 2 – 49 ($M_{\text{stažas}} = 23,8$)

Metodikos: kitos

Skalė	Teiginių sk.	Cronbach's α
Kognityvinis įsitraukimas	3	0.69
Elgesio įsitraukimas	3	0.78
Pasitenkinimas matematikos pamokomis	3	0.86
Teigiamos emocijos	3	0.79
Neigiamos emocijos	3	0.70

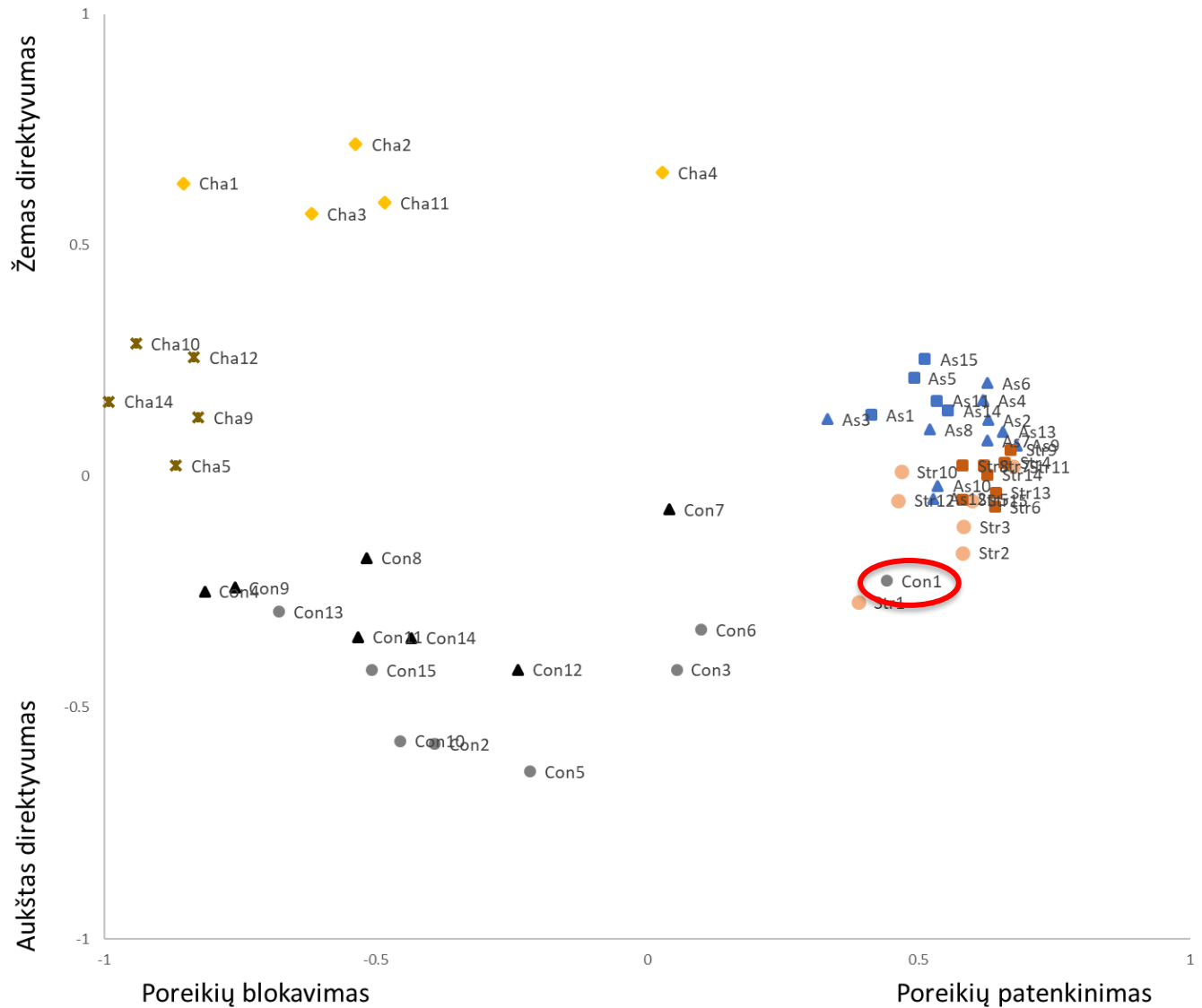

Skalė	Teiginių sk.	Cronbach's α
Autonomijos palaikymas (TASC)	5	0.61
Struktūros suteikimas (TASC)	5	0.53
Psichologinė kontrolė pamokoje (Soenens, 2012)	7	0.77

Rezultatai: SISQ patikimumas (Chronbach's α)

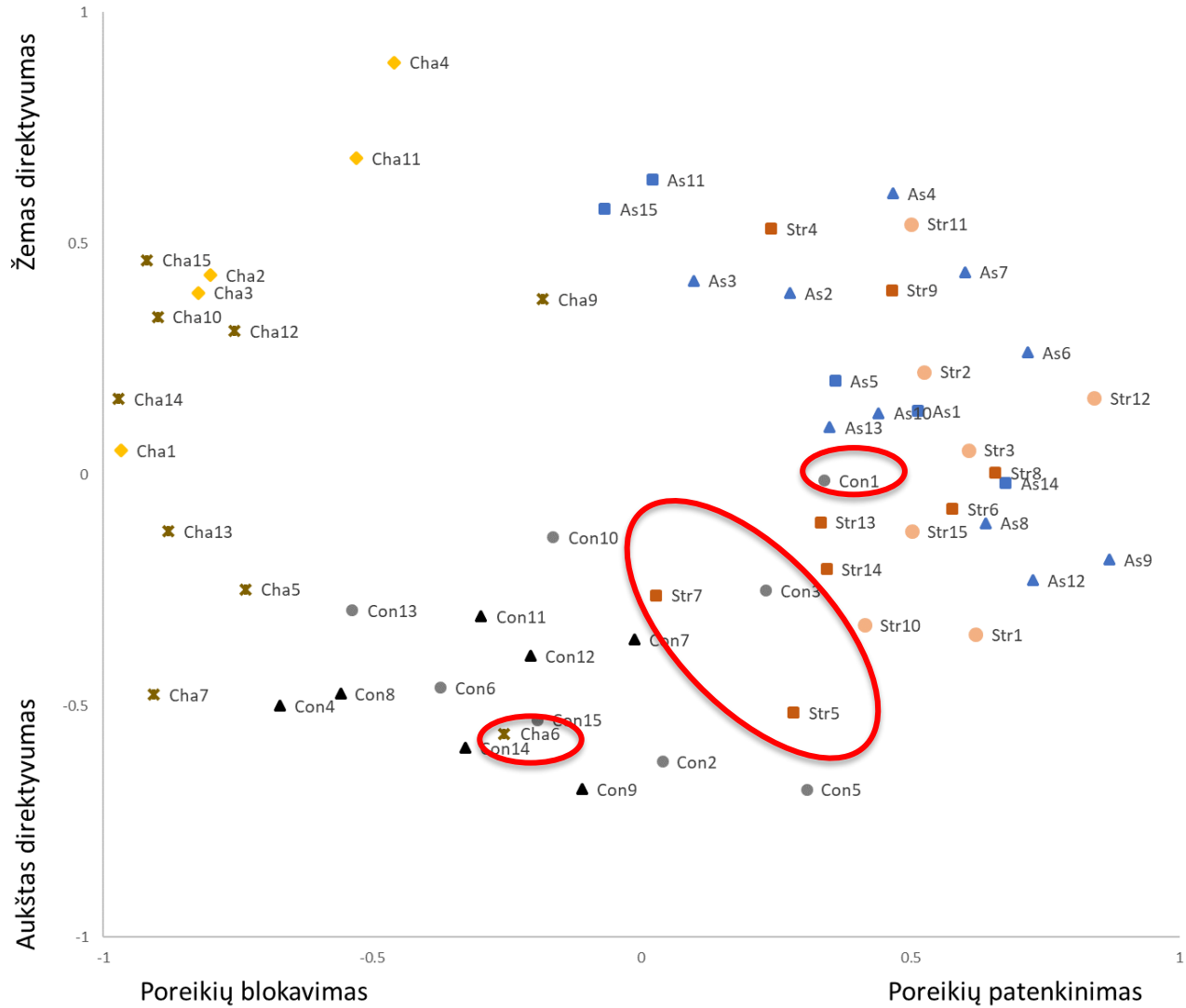
SISQ subskalės	Mokinių	Mokytojų
4 (ne)motyvuojantys bendravimo stiliai		
Autonomiją palaikantis	0.9	0.84
Stuktūruojantis	0.91	0.84
Kontroliuojantis	0.78	0.88
Chaotiškas	0.81	0.81
8 (ne)motyvuojantys bendravimo būdai		
Dalyvaujantis	0.73	0.68
Prisiderinantis	0.87	0.8
Nukreipiantis	0.87	0.72
Aiškinantis	0.79	0.75
Reikalaujantis	0.62	0.73
Dominuojantis	0.66	0.85
Apleidžiantis	0.82	0.71
Laukiantis	0.69	0.79

MDS: SISQ mokinių versija

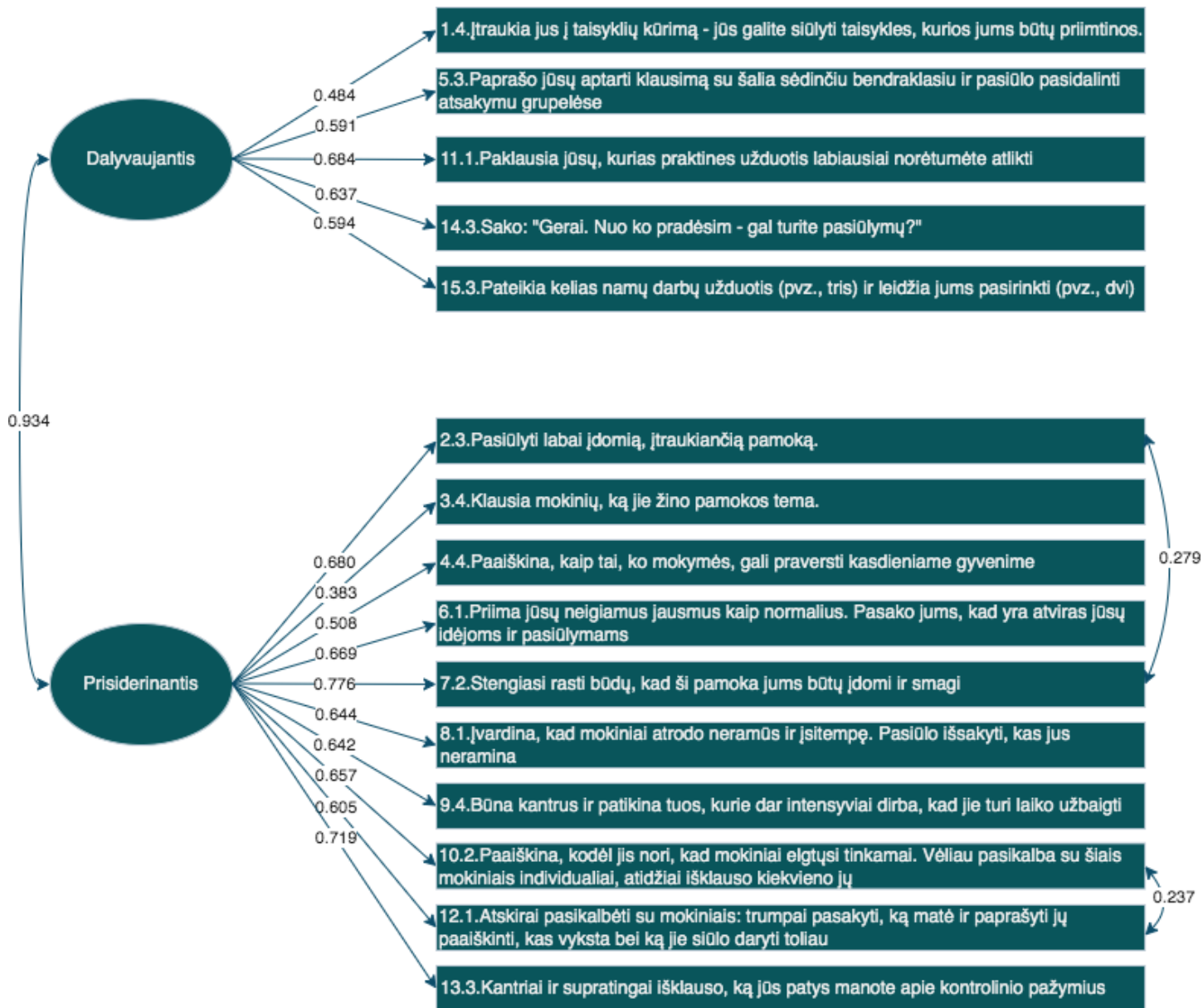
● Aiškinantis ● Laukiantis ● Reikalaujantis ● Dalyvaujantis ▲ Prisiderintis ▲ Dominuojantis ● Nukreipiantis ✕ Apleidžiantis

MDS: SISQ mokytojų versija

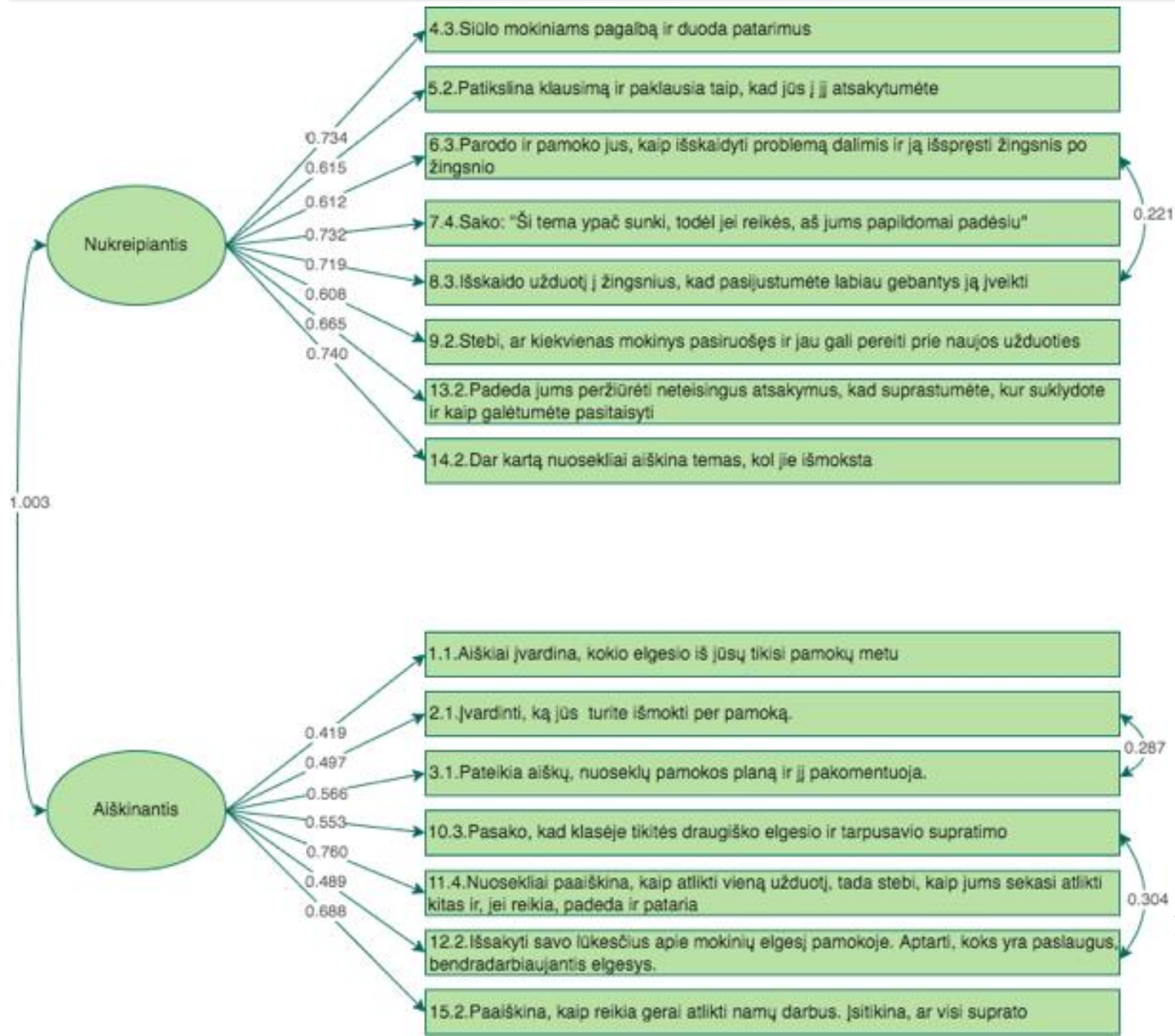
● Aiškinantis ● Laukiantis ● Reikalaujantis ● Dalyvaujantis ● Prisiderinantis ● Dominuojantis ● Nukreipiantis ● Apleidžiantis

CFA: Autonomiją palaikantis

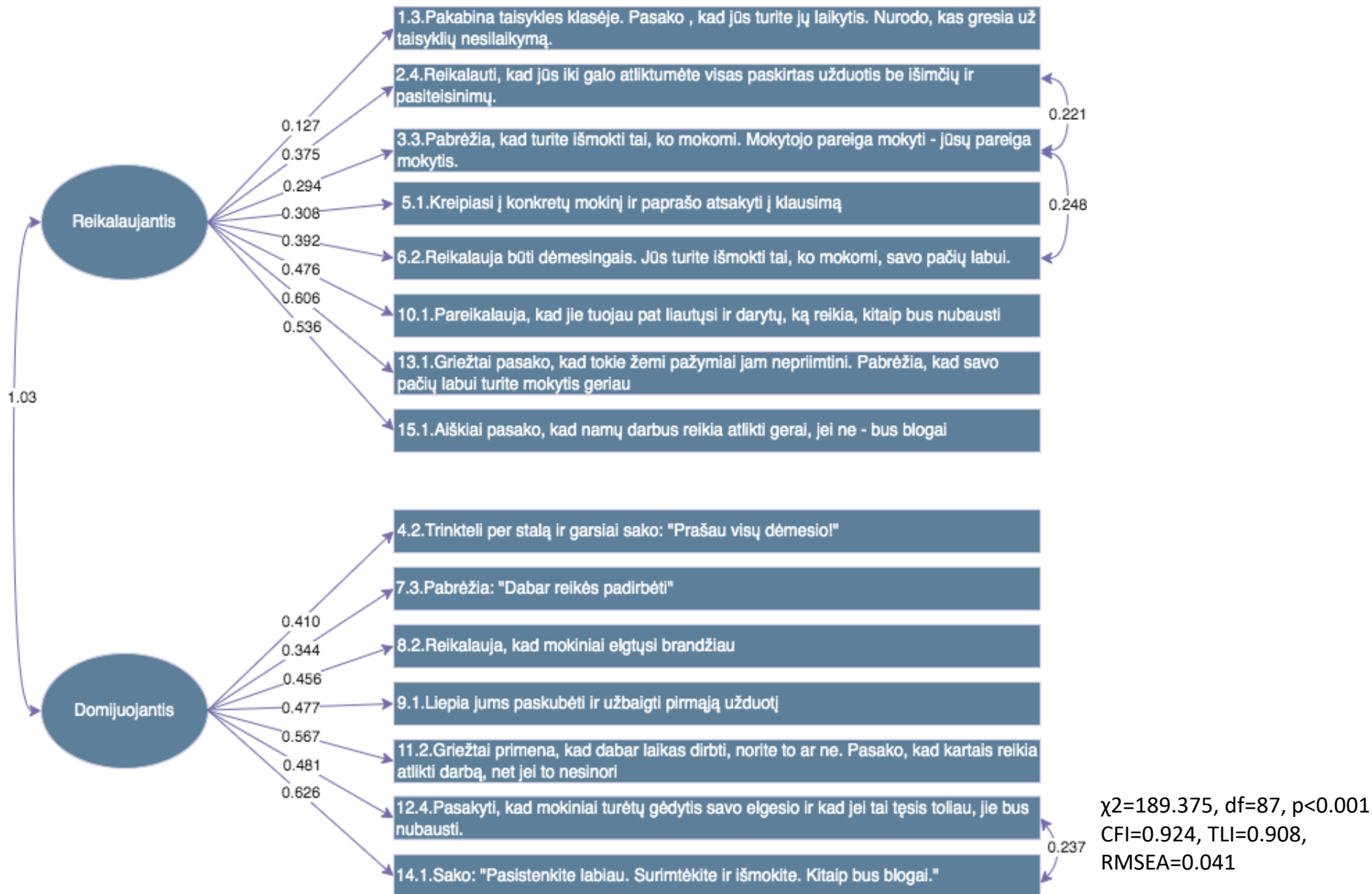
$\chi^2=137.407$, $df=87$, $p<0.001$
 CFI=0.984, TLI=0.98,
 RMSEA=0.029

CFA: Struktūruojantis

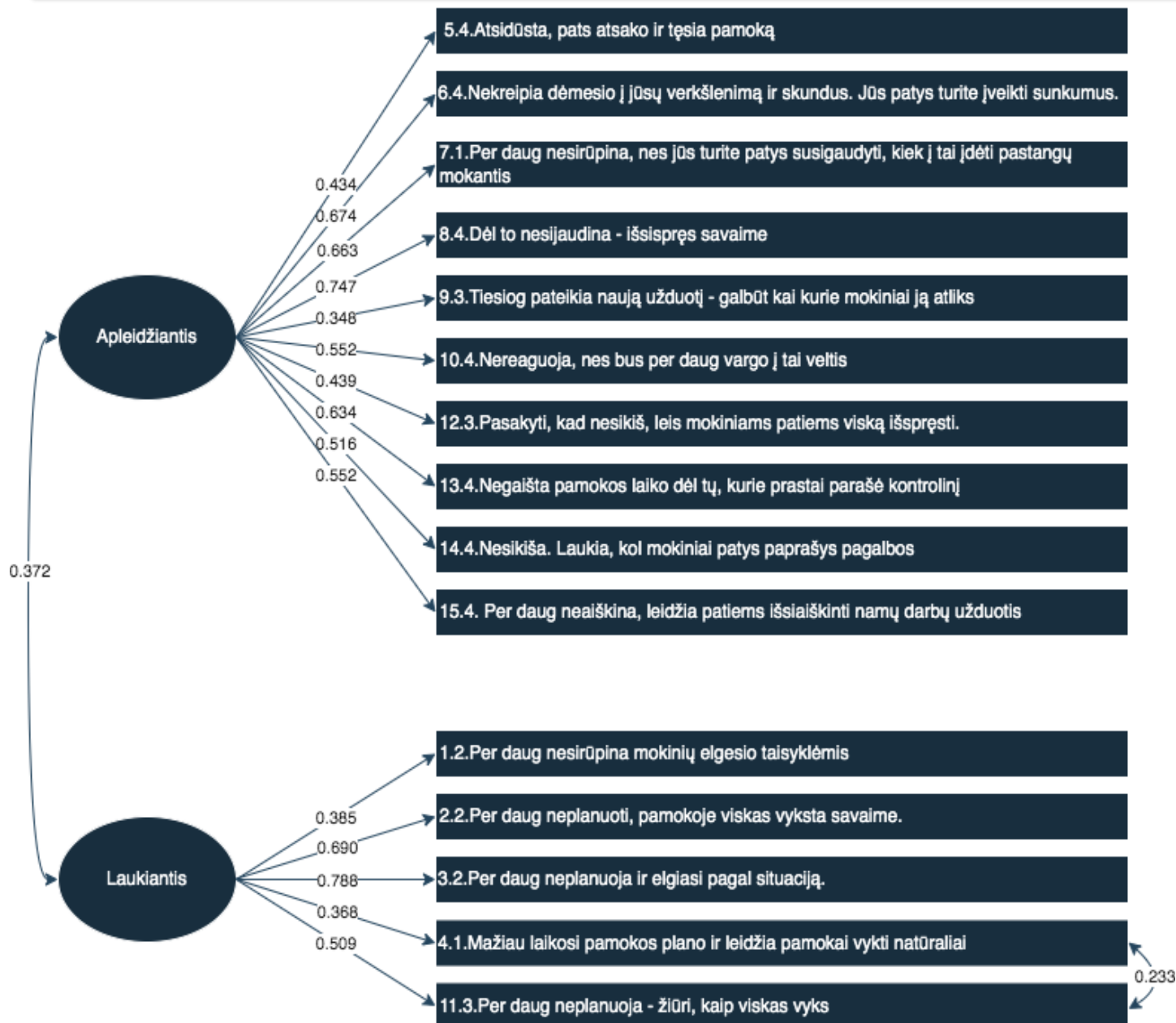

$\chi^2=153.602$, $df=86$, $p<0.001$
CFI=0.98, TLI=0.975,
RMSEA=0.033

CFA: Kontroliuojantis

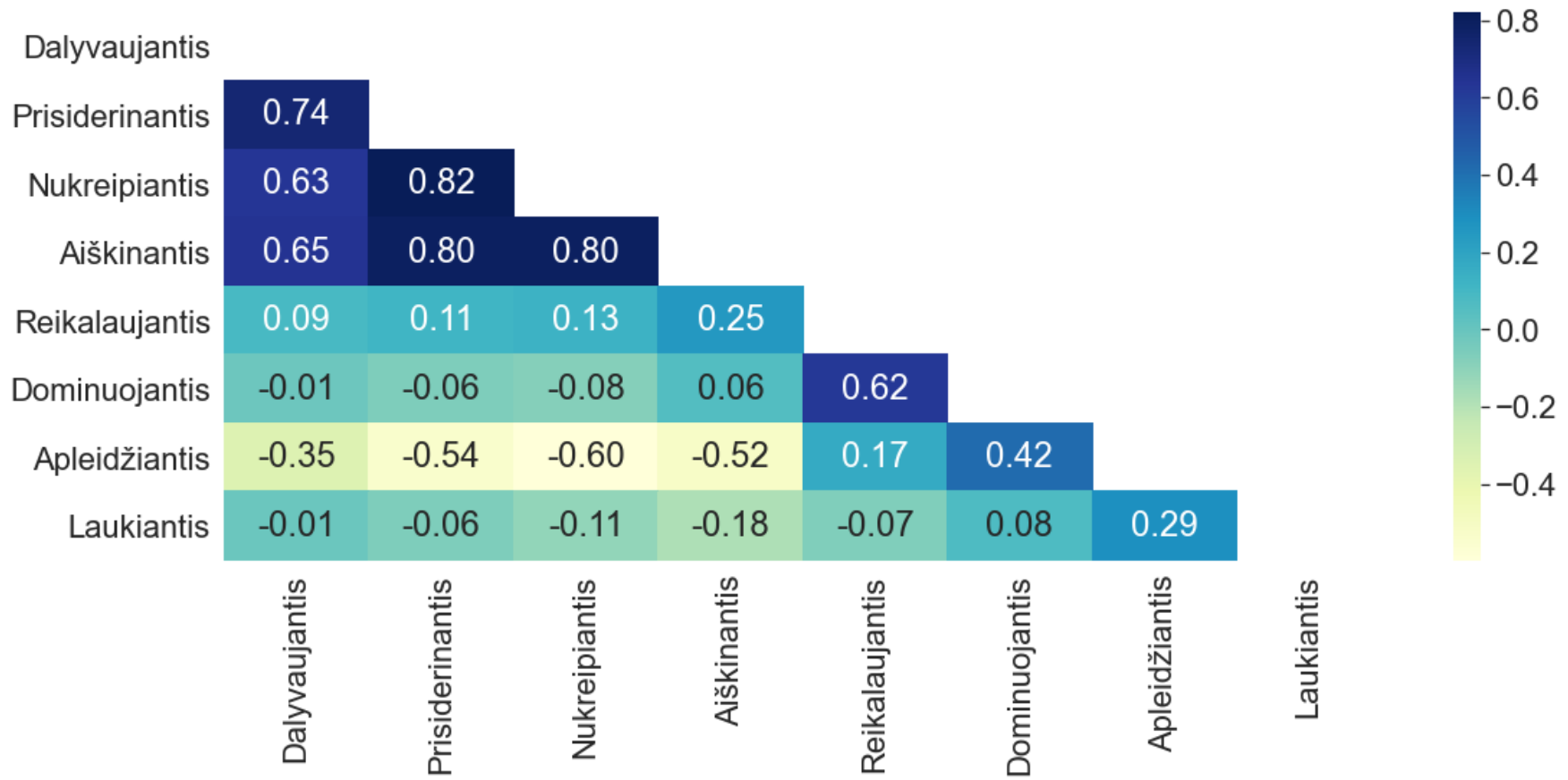
CFA: Chaotiškias

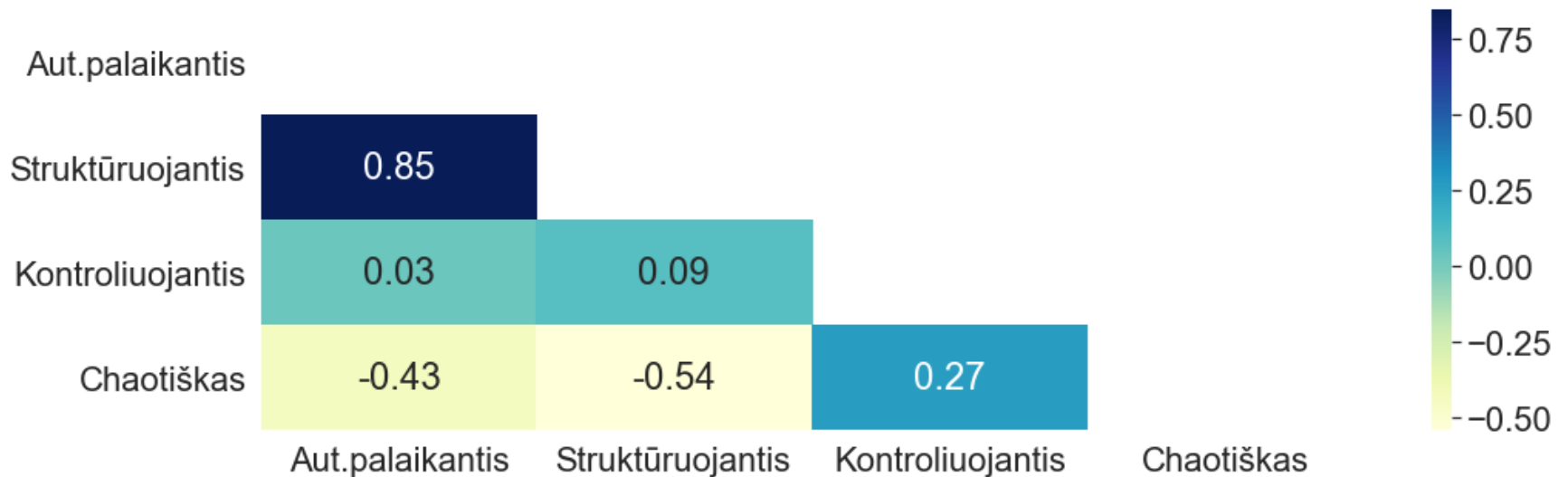
$\chi^2=213.739$, $df=88$, $p<0.001$
CFI=0.938, TLI=0.926,
RMSEA=0.045

0.233

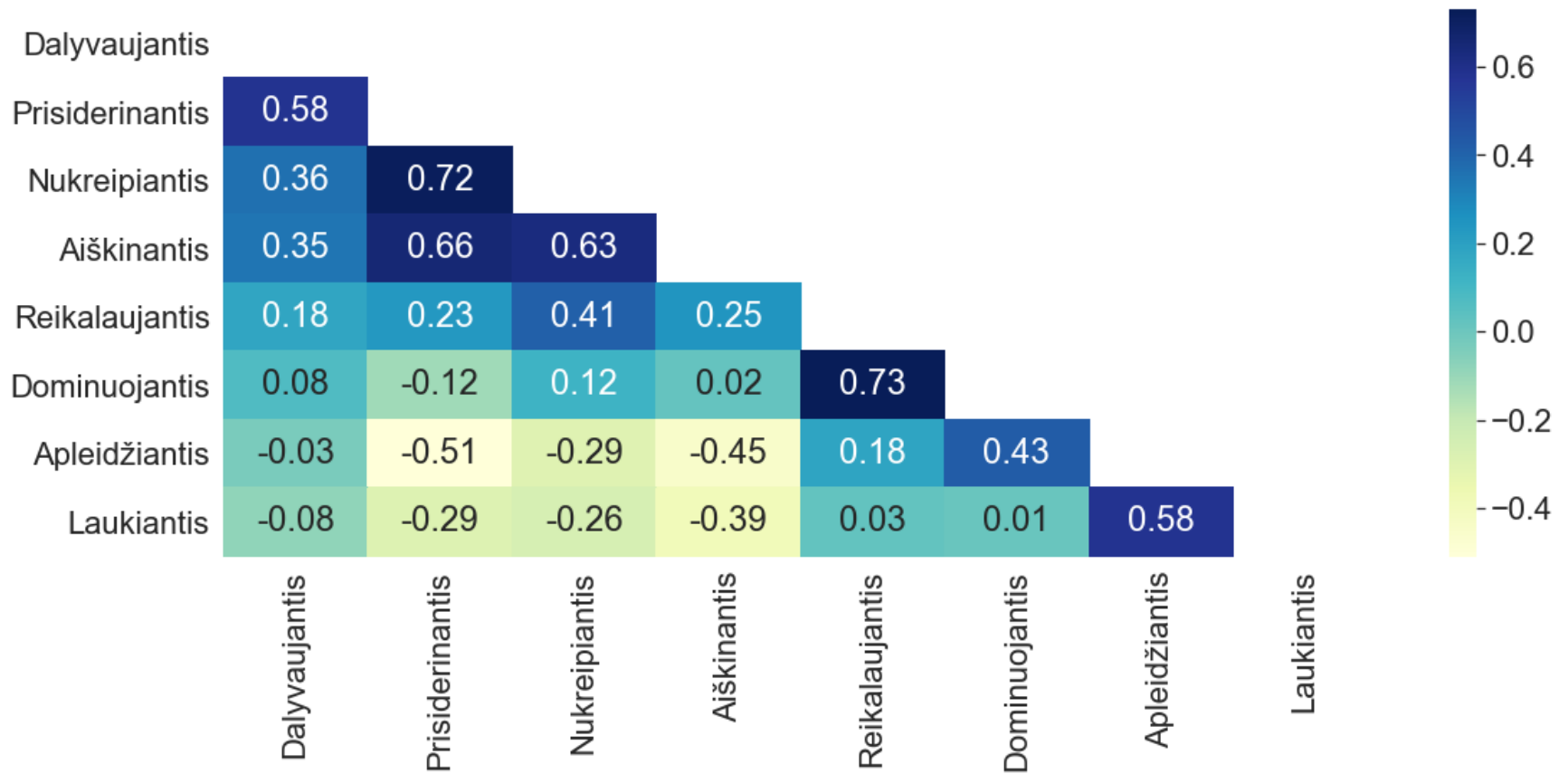
SISQ 8 kategorijų tarpusavio ryšiai: *mokiniai*

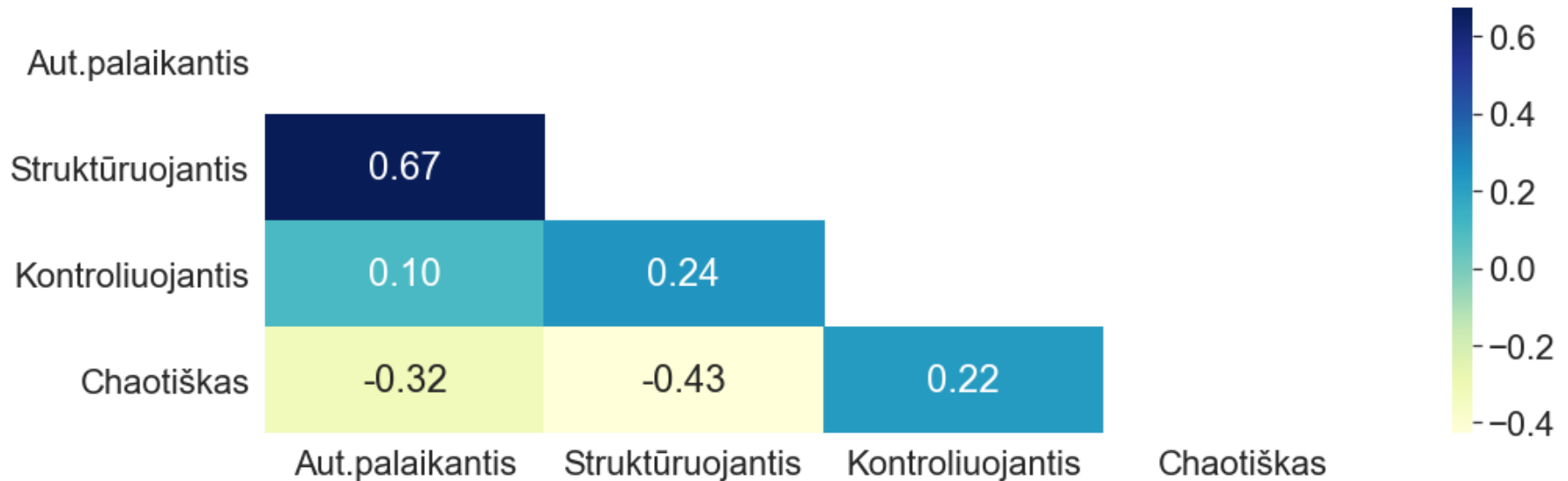
SISQ 4 kategorijų tarpusavio ryšiai: *mokiniai*

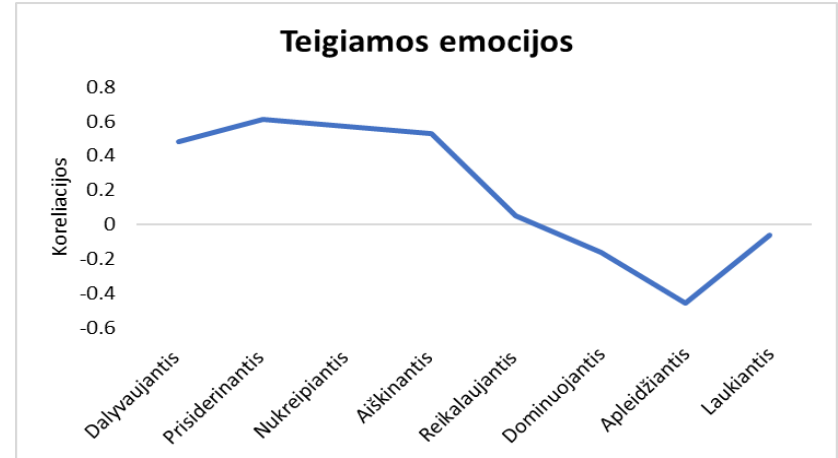
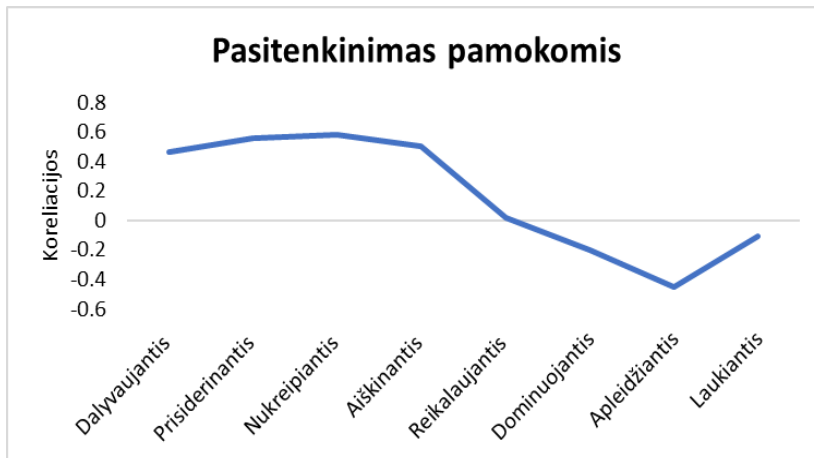
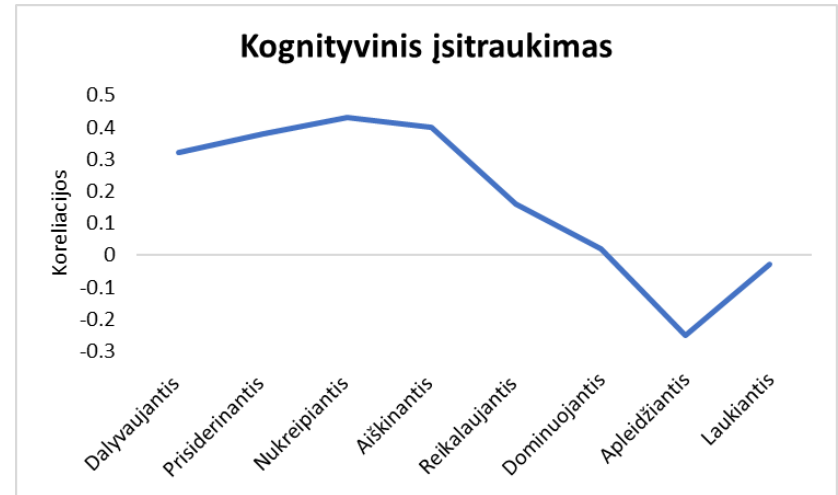
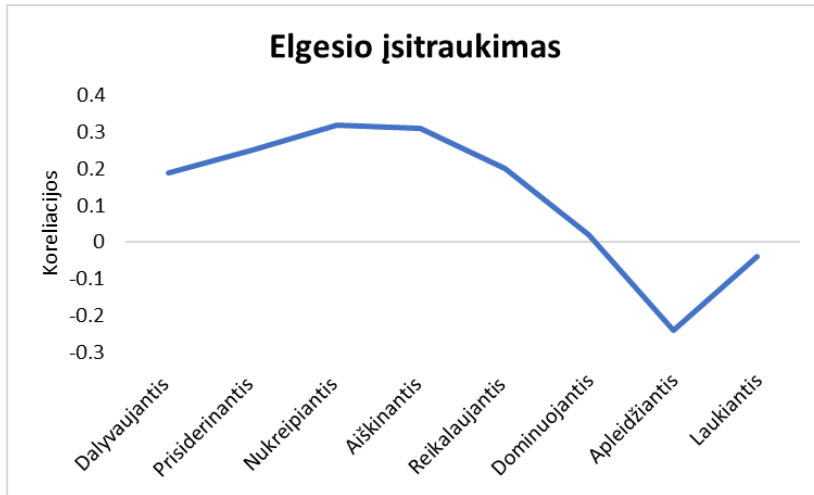
SISQ 8 kategorijų tarpusavio ryšiai: *mokytojai*

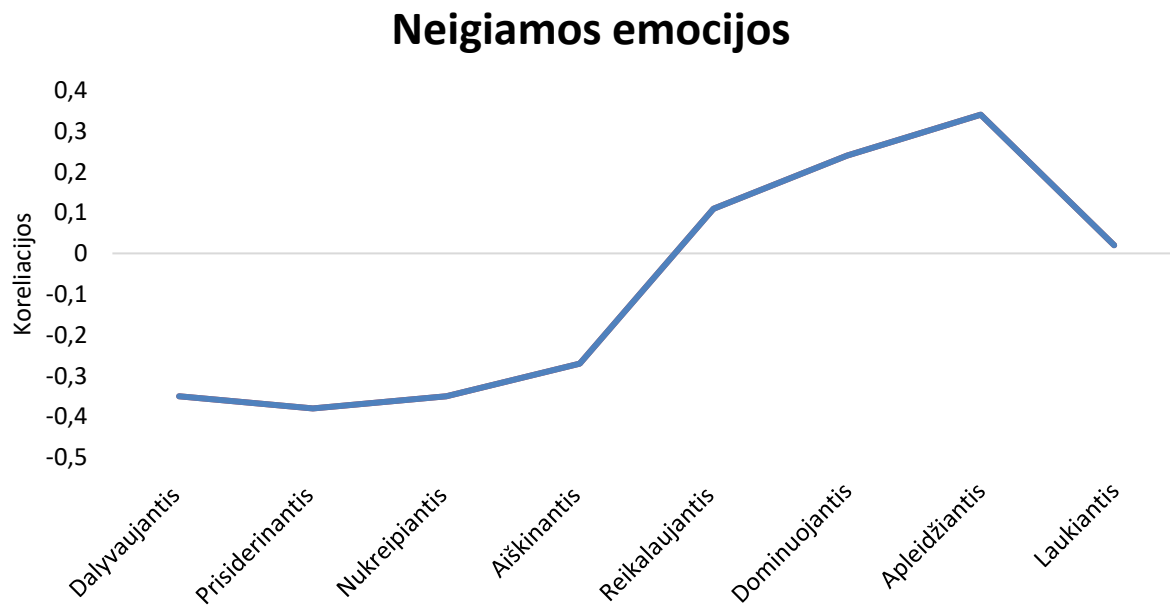
SISQ 8 kategorijų tarpusavio ryšiai: *mokytojai*

8 bendravimo būdų ryšiai su mokinių *pozityviu funkcionavimu* per matematikos pamokas

8 bendravimo būdų ryšiai su mokinių *negatyviu funkcionavimu* per matematikos pamokas

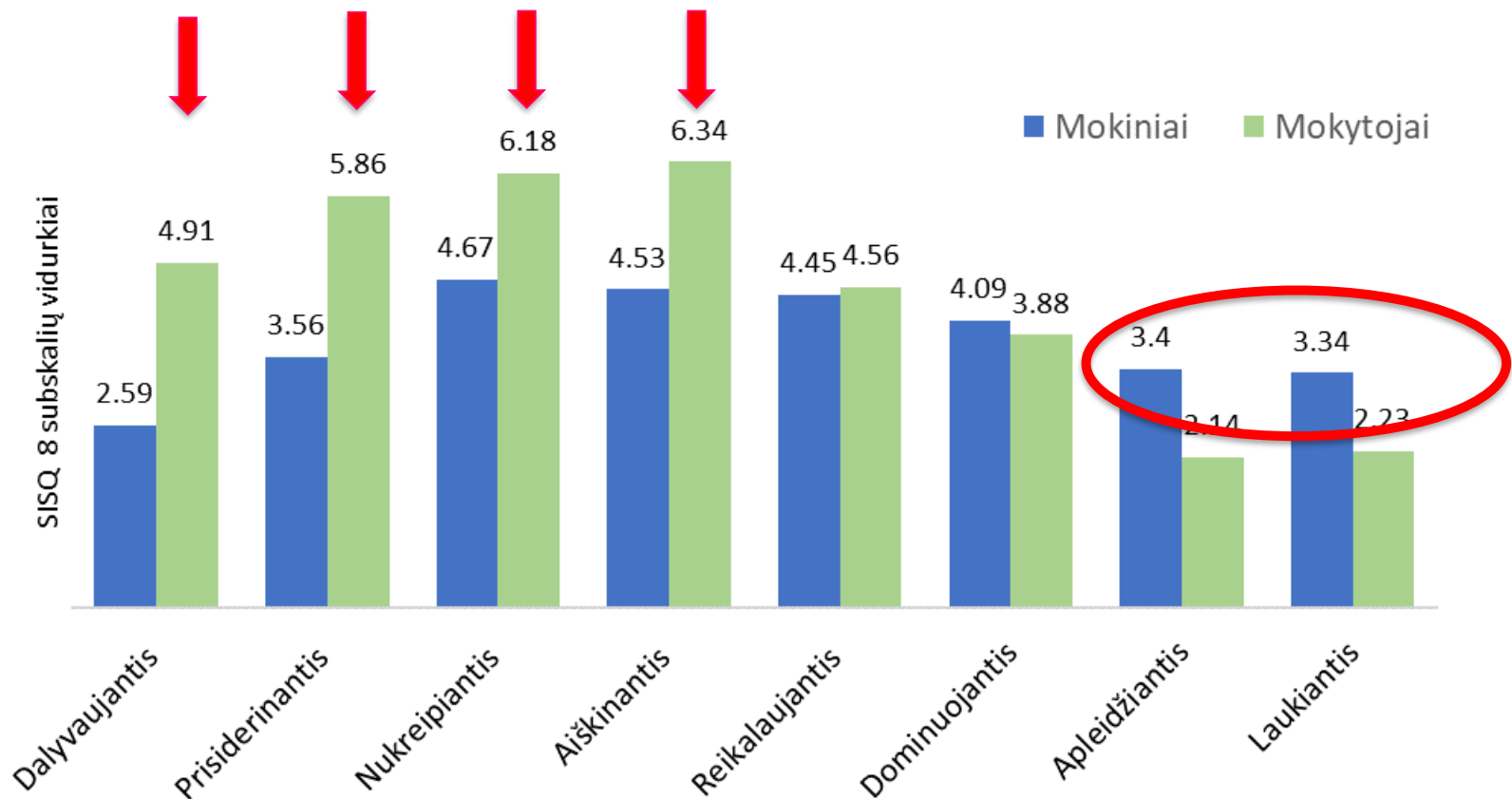

Mokytojų versijos koreliacijos su alternatyviais klausimynais (N=53)

	Autonomijos palaikymas	Struktūros suteikimas	Psichologinė kontrolė
<i>SISQ: 8 (ne)motyvuojantys bendravimo būdai</i>			
Dalyvaujantis	0.11	0.24	-0.02
Prisiderinantis	0.21	0.57***	-0.28*
Nukreipiantis	0.13	0.54***	-0.2
Aiškinantis	-0.1	0.61***	-0.25
Reikalaujantis	-0.32*	0.11	0.37**
Dominuojantis	-0.37**	-0,03	0.48***
Apleidžiantis	-0.12	-0.34*	0.46**
Laukiantis	0.07	-0.08	0.18
<i>SISQ: 8 (ne)motyvuojantys bendravimo stiliai</i>			
Autonomiją palaikantis	0.18	0.47***	-0.19
Stuktūruojantis	0.02	0.63***	-0.24
Kontroliuojantis	-0.37**	0.04	0.46**
Chaotiškas	-0.04	-0.25	0.38**

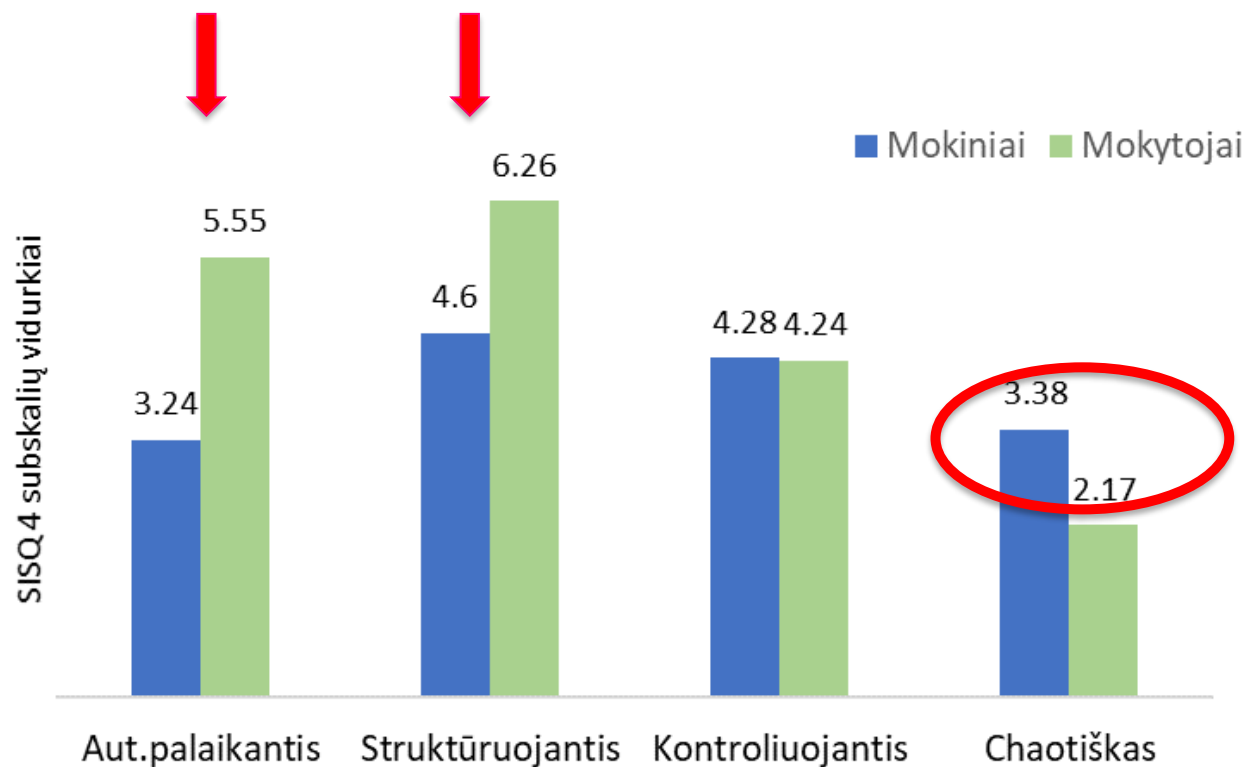
Pastaba: *p<0,05, **p<0,01, ***p<0,001

Mokytojų ir mokinių atsakymų palyginimai (MANOVA)

Wilks $\lambda = 0.201$, $F(1,706) = 347.004$, $p < 0.001$

Mokytojų ir mokinių atsakymų palyginimai (MANOVA)

Wilks $\lambda = 0.228$, $F(1,706) = 594.839$, $p < 0.001$

Išvados:

- Patikimumas priimtinas
 - 4 stilių geresnis nei 8 bendravimo būdų
- Atkurta žiedinio profilio struktūra dvejose dimensijose
- MDS ir CFA rodo gerą 4 stilių struktūrą, bet stilių subkategorijos nepakankamai diferencijuojasi
 - Vieno teiginio prasmė kitokia nei numatyta
 - Smulkioms kategorijoms išgryninti reikalinga tolimesnė analizė

Išvados:

- Teorinis žiedinio modelio profilis patvirtintas nustačius sistemingai kintančius:
 - 4 ir 8 SISQ kategorijų tarpusavio ryšius
 - 8 SISQ kategorijų ryšius su mokinių funkcionavimo rodikliais
- SISQ konvergentinis validumas patvirtintas nustačius subskalių koreliacijas su alternatyviais klausimynais
- Mokinių ir mokytojų įverčiai nesutampa, bet tai atitinka kitų autorių nustatytas tendencijas

Praktinis pritaikomumas

